

Díszkertek növény-egészségügyi vizsgálata Budapesten és Törökbálinton

Dizseri Gábor

Növényorvos MSc szak, nappali tagozat

Növényvédelmi Intézet, Integrált Növényvédelmi Tanszék

Belső témavezető: Dr. Szénási Ágnes, egyetemi docens, MATE, NVI, INVT

Dolgozatom célja négy budapesti és egy törökbálinti magánkert kártevőinek és kórokozóinak, valamint kártételük felmérése volt. A kerteket 5-10 éven keresztül gondoztam, így a növények környezetét, a helyszíni adottságokat jól ismertem.

A felmérést heti rendszerességgel végeztem, 2017. március és 2018. március között. A megfigyelések során nyomon követtem a kór- és kárképek előfordulását, feljegyeztem megjelenésük idejét, a károsítás mértékét és a kártevők egyedszámát. A megfigyelések során fotó dokumentációt készítettem a megjelent kór- és kárképekről. A selyemfényű puszpángmoly rajzásának megfigyelésére Csalomon gyártmányú ragacsos (RAG) típusú szexferomoncsapdát használtam. A ragacslapokat 10-12 naponként, a feromonkapszulát 4 hetente cseréltem.

A vizsgált helyszínek leggyakoribb gombás betegségei a különböző lisztharmat fajok voltak, melyek a növények díszítőértékét rontották. A kertekben leggyakrabban a vérborbolyát és a mahóniát károsító borbolya lisztharmat, a mogyoró lisztharmat és az orgona lisztharmat fordult elő. Ezek közül a legjelentősebb kártételt a borbolya lisztharmat okozta vérborbolyán. A boglárkacserje levél- és szárfoltosságát az első hazai leírással egy időben találtam meg.

Az amerikai lepkebabóca a vizsgált kertekben is elterjedt kártevőnek bizonyult, tápnövényeinek száma az általam gondozott kertekben 14 volt. A selyemfényű puszpángmoly elleni védekezés mindenhol indokolt volt. Az 1. kertben, ahol a beavatkozás egy alkalommal nem volt megfelelő, tarrágás alakult ki, és két év után lett újra egészséges, teljes díszítőértékű a puszpángsövény. A körte-csipkésposloska minden vizsgált kertben károsította a kerti madárbirset. Jelentős kártételt egyetlen helyszínen okozott a növény díszítőértékének és növekedésének csökkentésével, viszont az ellene való védekezés mindenhol indokolt lenne.

A lehullott lomb összeszedésével, bedolgozásával, illetve lehetőség szerinti megsemmisítésével a károsítók fennmaradását gátolhatjuk, csökkenthetjük. A gyeperitkább, de nagyobb vízmennyiséggel való öntözése szintén a kórokozók megjelenését csökkentheti, mivel állandó párás környezet így nem tud kialakulni. Kiemelten fontos szereppel bír a tápanyag-utánpótlás az idős, már beállt kertekben, illetve az őszi és tavaszi lemosó permetezés elvégzése.